

vonnis

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN ARUBA

Parketnummer : P-2018/03927

Uitspraak : 22 februari 2019

Tegenspraak

Vonnis van dit Gerecht

in de strafzaak tegen de verdachte:

Rudmilla Yvonne MARTINUS,
geboren op 30 maart 1967 in Aruba,
wonende in Aruba, adres: Kaya Musica 14-A.

Onderzoek van de zaak

Dit vonnis is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting. De verdachte is telkens verschenen, bijgestaan door haar raadsman, mr. C.F.K.J. Lejuez, advocaat in Aruba.

De officieren van justitie, mrs. W. Bos en W.V. Gerretschien, hebben ter terechtzitting gevorderd dat het Gerecht het onder 1 ten laste gelegde feit bewezen zal verklaren en de verdachte daarvoor zal veroordelen tot een

- taakstraf voor de duur van 110 uren, subsidiair 55 dagen vervangende hechtenis;
- geheel voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van 2 weken met een proeftijd van 3 jaren.

De raadsman heeft primair bepleit dat de verdachte zal worden vrijgesproken van het ten laste gelegde feit en subsidiair heeft hij een strafmaatverweer gevoerd.

Tenlastelegging

Aan de verdachte wordt - kort en zakelijk weergegeven - ten laste gelegd dat zij zich schuldig heeft gemaakt aan actieve ambtelijke omkoping.

De tekst van de tenlastelegging, zoals deze op de terechtzitting d.d. 14 januari 2019, overeenkomstig de vordering van de officier is gewijzigd, is als bijlage I aan dit vonnis gehecht.

Formele voorvragen

Het Gerecht stelt vast dat de dagvaarding geldig is, dat het bevoegd is tot kennisneming van de zaak, dat het openbaar ministerie ontvankelijk is in zijn vervolging en dat er geen redenen zijn voor schorsing van de vervolging.

Vrijspraak

Algemene overwegingen

Ondernemers in Aruba hebben, zoals overal ter wereld, werknemers nodig. Deze (potentiele) werknemers worden vaak in het buitenland geworven en gevonden. Voordat ze aan de slag kunnen behoeven deze werknemers een verblijfsvergunning met toestemming voor arbeid, af te geven door DIMAS. Deze toestemming wordt in de regel, als het om lager geschoold werk gaat, niet afgegeven, omdat de overheid de lokale werkloosheid wil bestrijden. Voordat de toestemming wordt gegeven voert DPL een arbeidsmarkttoets uit, om na te gaan of niet een Arubaan de vacature kan vervullen. Het beleid ter zake staat toe dat de Minister van Arbeid (hierna telkens: de minister) onder bepaalde voorwaarden een ontheffing van deze arbeidsmarkttoets verleent. De verdenking is dat verdachte ten behoeve van het verkrijgen van ontheffingen van de arbeidsmarkttoets de minister heeft omgekocht door kaarten/stoelen te kopen voor het door de stichting van de minister georganiseerde kerstconcert.

Hierbij is van belang dat, zoals vrijwel alle verdachten in het onderzoek Ibis hebben benadrukt, Aruba een kleinschalige maatschappij is. Anders dan bijvoorbeeld in Nederland, is het in Aruba niet ongewoon om rechtstreeks contact te hebben met een minister. Er is sprake van een wederzijdse afhankelijkheidsrelatie die inherent is aan kleinschaligheid. Door het restrictieve toelatingsbeleid voor buitenlandse werknemers is de ondernemer afhankelijk van de minister voor het verkrijgen van een ontheffing van de arbeidsmarkttoets. De minister en zijn partij zijn op hun beurt afhankelijk van ondernemers en hun achterban voor steun voor hun beleid en stemmen voor hun herverkiezing. Het is derhalve van belang om over en weer een werkbare, min of meer vriendschappelijke relatie te onderhouden. Een goede persoonlijke relatie kan voordelig zijn. Het verstoord raken van die relatie kan daarentegen ernstige negatieve gevolgen hebben voor de onderneming, respectievelijk de politicus. Het Gerecht betreft deze als feiten van algemene bekendheid aangemerkte maatschappelijke omstandigheden bij de beoordeling van de tenlastelegging.

In het kader van onderzoek Ibis verdient voorts het volgende bijzondere benadrukking. Hoewel omkoping in beginsel (ten minste) twee partijen vraagt, een omkoper en een omgekochte, geldt voor deze partijen een verschillende opzetnorm. Een omkoper is, op grond van artikel 2:128 Sr, slechts strafbaar indien hij een gift of belofte doet met het oogmerk om de ambtenaar ergens toe te bewegen, dan wel, indien hij een gift of belofte doet *naar aanleiding van* iets dat de ambtenaar heeft gedaan). Het gaat om de hoogste graad van opzet; het naaste doel van de dader. Opzet als noodzakelijkheidsbewustzijn is niet voldoende. Een 'omkoper' die niet omkoping tot doel heeft, maar wel weet dat de ambtenaar door zijn gift zal worden bewogen, heeft geen oogmerk en is niet strafbaar.

Voor de ambtenaar geldt daarentegen dat hij strafbaar is als hij *wist of redelijkerwijs vermoedde* dat die gift of belofte hem werd gedaan om hem als ambtenaar iets te laten doen of nalaten. Het komt er slechts op aan of de ambtenaar er zich van bewust is geweest dat de gift de strekking had om hem te bewegen een bepaalde

met zijn ambtsplicht strijdige handeling te verrichten, daargelaten of de gever inderdaad het oogmerk had dat die handeling ook werkelijk zou geschieden.

Motivering vrijspraak

Het Gerecht stelt vast dat de minister ten behoeve van de bedrijven van verdachte in oktober 2016 tien ontheffingen van de arbeidsmarkttoets heeft verleend. Verder stelt het Gerecht vast dat verdachte via Arends, de secretaresse van de minister, in december 2016 stoelen heeft gekocht voor het door de stichting van de minister georganiseerde kerstconcert. Uit het dossier en het verhandelde ter terechtzitting is gebleken dat verdachte al jarenlang een vriendschappelijke relatie heeft met Arends en dat Arends commissie kreeg op door haar verkochte kaartjes/stoelen voor het kerstconcert.

Naar het oordeel van de officieren van justitie bestaat er een verband tussen de aankoop van de kaarten voor het concert en de door de minister verleende ontheffingen. Door de officieren van justitie is in dat kader gewezen op het telefoongesprek tussen verdachte en Arends waarin verleende ontheffingen en de aankoop van de stoelen/kaarten "in één adem worden genoemd".

Het Gerecht overweegt dat het weliswaar opmerkelijk is dat Arends en verdachte in één gesprek spreken over verleende ontheffingen en de aankoop van kaarten voor het kerstconcert, maar dat dit in het onderhavige geval niet redengevend is voor het oordeel dat sprake is geweest van actieve omkoping. Verdachte onderhield immers een vriendschappelijke relatie met Arends en het is niet onaannemelijk dat verdachte Arends wilde helpen door kaarten te kopen voor het concert. Verder is gebleken dat verdachte al jaren samen met vrienden het kerstconcert bezoekt en dat daar in voorgaande jaren, zo blijkt uit het dossier, geen tegenprestatie tegenover stond. In dat licht is niet vast te stellen dat er nu wel een bijzondere relatie tussen de aankoop van de kaarten en de verleende ontheffingen aanwezig was. Het bestaan van een sterke vriendschapsrelatie is bovendien naar het oordeel van het Gerecht een contra-indicatie voor (de noodzaak van) omkoping.

Hier doet zich het geval voor dat verdachte bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat Arends en Croes door de gift bewogen zullen worden. Gelet op de hiervoor aangeduide bijzondere omstandigheden kan echter niet gezegd worden, dat het niet anders kan zijn dan dat verdachte met dat oogmerk heeft gehandeld.

Het Gerecht komt tot de slotsom dat niet wettig en overtuigend bewezen kan worden dat verdachte met de aankoop van de kaarten voor het kerstconcert de minister heeft willen omkopen, zodat verdachte zal worden vrijgesproken van het ten laste gelegde.

BESLISSING

Het Gerecht:

verklaart niet bewezen hetgeen aan de verdachte ten laste is gelegd en spreekt haar daarvan vrij.

Dit vonnis is gewezen door de rechter mr. D. Gruijters, bijgestaan door mr. M. Witteman (zittingsgriffier), en op 22 februari 2019 in tegenwoordigheid van de griffier uitgesproken ter openbare terechtzitting van het Gerecht in Aruba.

uitspraakgriffier:

BIJLAGE 1

Gewijzigde tenlastelegging

Aan de verdachte wordt ten laste gelegd dat:

zij op één of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 30 oktober 2013 tot en met 28 maart 2017 te Aruba tezamen en in vereniging met één of meer anderen, althans alleen, de minister van Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid, althans de minister, belast met arbeid en/of S.A. Arends, medewerker van de Minister voor Sociale Aangelegenheden, Arbeidsaangelegenheden en de Jeugd, en/of de Stichting Leadership & Excellence en/of een of meer andere (rechts)personen één of meer giften en/of beloften deed en/of een dienst verleende of aanbood,

namelijk (telkens)

één of meer geldbedragen en/of de belofte om aan een of meer van voormelde (rechts)personen een of meer geldbedragen te doen toekomen, te weten aan de Stichting Leadership & Excellence (al dan niet ten behoeve van het door die stichting georganiseerde kerstconcert) en/of aan S.A. Arends (al dan niet (als commissie) ten behoeve van reclame-uitzendingen via het radiostation Magic FM) en/of de bemiddeling bij het tot stand brengen van één of meer lening(en) en/of schenking(en) door een derde aan S.A. Arends;

zulks met het oogmerk om voormelde Minister en/of S.A. Arends te bewegen in zijn/haar/hun bediening, al dan niet in strijd met zijn/haar/hun plicht, iets te doen en/of na te laten en/of ten gevolge van of naar aanleiding van hetgeen door voormelde Minister en/of S.A. Arends in zijn/haar/hun huidige en/of vorige bediening, al dan niet in strijd met zijn/hun plicht, is gedaan of nagelaten,

namelijk (telkens)

A

het verlenen van ontheffingen van de door het Departamento di Progreso Laboral te verrichten arbeidsmarkttoets en/of het accorderen van aanvragen tot zulke ontheffingen en/of het herzien, wijzigen en/of passeren van beslissingen en/of adviezen van het Departamento di Progreso Laboral en/of het (bevorderen van) het afgeven van verklaringen van geen bezwaar en/of positieve verklaringen tot toe-treding tot de arbeidsmarkt (door het Departamento di Progreso Laboral) en/of het (aldus) bevorderen van het (versneld) afgeven van (tijdelijke) verblijfsvergunningen (met arbeid) (door het Departamento di Integracion, Maneho y Admision di Stranhero)

en/of

B

het (anders dan om zakelijke redenen) verkrijgen van voordelen en/of een voorkeursbehandeling door voormelde Minister en/of S.A. Arends en/of het laten ontstaan, in stand houden, onderhouden en/of verbeteren van een relatie tussen haar en/of haar mededader(s) en voormelde Minister en/of voormelde Arends, waarin laatstgenoemde(n) niet meer zo vrij, onbeïnvloed, onafhankelijk en/of objectief was/waren/kon/konden zijn bij het nemen van beslissingen in relatie tot haar en/of haar mededader(s) als in het geval dat zij en/of haar mededader(s) die giften en/of beloften niet hadden gedaan en/of aangeboden.